

pravu. E. Voegelin kritizira teorijo o vrhovnosti (suvereniteti), kakor jo zastopa ameriški profesor Dickinson. P. Vittorelli nam opisuje delovanje avstrijskega ustavnega sodišča tekom njegovih prvih 10 let. Dr. Ivan Tomšič.

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca januarja 1930.

XL. redna glavna skupščina društva »Pravnika« se je vršila dne 29. januarja t. l. v ljubljanski pravosodni palači. Podpredsednik dv. sv. Bežek se je v pozdravnem nagovoru zahvalil ministrstvu pravde, ki je za izdajanje društvenega glasila tudi v preteklem letu naklonilo večjo denarno podporo, dalje odvetniški zbornici v Ljubljani, ki je za prireditve predavanj iz nove zakonodaje naklonila znaten znesek. Dalje je omenjal prizadevanja društvenih članov v Celju, da bi se oživotvorila celjska podružnica in želel tem prizadevanjem obilo uspeha, društvu sploh pa mnogo novih članov.

Tajnik dr. Sajovic je podal nastopno tajniško poročilo:

Slavna glavna skupščina!

Tudi v preteklem letu se je, kakor v zadnjih letih sploh, pomnožilo naše članstvo za skromno število. Šteli smo namreč koncem leta 1929. štiri častne člane in 670 rednih članov. Na novo je pristopilo tekom leta 41 članov, izgubili smo jih 16. Izmed teh je umrlo 7 društvenikov, in sicer: notar dr. Fran Firbas, ki je bil zvest naš član od ustanovitve društva, odvetniki dr. Tone Gosak, dr. Karl Grossmann in dr. Fran Hubad, višja sodnika svetnika dr. Pavel Skaberne in Mihael Vehovar ter minister na razpoloženju dr. Gregor Žerjav.

Kakor je sklenila lanska glavna skupščina, proslavili smo štiridesetletnico našega društva s slavnostno skupščino, ki se je vršila dne 23. marca 1929. Skupščino so obiskali v imponantnem številu člani, počastili so jo s posetom tudi mnogoštevilni zastopniki oblasti, naših kulturnih organizacij in mnogi drugi odlični javni delavci. Slavnostnega banketa isti večer se je udeležilo okoli sto članov. Dnevno časopisje je posvetilo temu dogodku izredno pozornost, je dajalo proslavi štiridesetletnice širši, občini značaj in je ni prikazovalo samo kot nekakšno interno društveno slavlje. Tako je prodril glas o našem društvu, njega delovanju in zaslugah tudi med širše občinstvo, ki mu sicer naše delovanje ni tako znano.

Dne 9. junija smo priredili družabni izlet v Domžale, ki je bil združen z ogledom tamošnje radijske postaje. Izlet je uspel izborno in v zadovoljstvo vseh. Udeležilo se ga je okoli 30 oseb.

Drugi manjši dogodki so bili registrirani v našem glasilu, tako da mi je poročati le še o strokovnem društvenem delu.

V preteklem letu je bilo v društvu 12 predavanj. Spomladi 1929. so predavali: univ. profesor Aleksander Maklecov: »Zločini zoper osebno svobodo po novem kaz. zakonu« (20. marca), univ. profesor dr. Aleksander Bilimovič: »Racionalizacija gospodarstva« (10. aprila) ter ravnatelj in docent dr. Ludovik Böhm: »Karteli in stašišče države nasproti njim« (17. aprila). Zimska predavanja so imela za predmet novo kazensko pravo. Predaval je: rektor dr. Metod Dolenc o tatvini in utaji (27. novembra 1929.), o kaznivih dejanjih zoper življenje in telo (30. novembra 1929.) in zoper pravosodje (7. decembra 1929.) ter o veljavnosti prejšnjih kazenskih določb glede prekrškov (16. januarja 1930). Iz kazenskega materialnega prava je bilo nadalje predavanje g. univ. profesorja A. Maklecova: »Delikti zoper javno moralo« (18. decembra 1929). S kazenskim postopnikom se je bavil g. apelačijski sodnik dr. Edvard Pajnič v treh predavanjih pod naslovom: »Sreska kot kazenska sodišča po novem kazenskem postopniku« (13. decembra 1929., 11. in 22. januarja 1930.). Dne 24. januarja 1930. pa je predaval g. univ. profesor dr. Stanko Lapajne o zaščiti naših manjšin v Italiji, torej o problemu, ki mu morajo naši pravniki posvetiti tudi svojo pozornost.

Druga stran našega strokovnega delovanja se predstavlja v izdajanju »Slovenskega Pravnika«. Zaključili smo lansko leto XLIII. letnik in je bilo priobčeno v njem 18 pravnih razprav poleg drugega, tudi nikakor ne nevažnega gradiva. Slavnostna številka s svojo izbrano vsebino, izdana ob proslavi štiridesetletnice, ostali snopiči pa osobito vsled upoštevanja novega pravnega stanja so vzbudili veliko pozornost in priznanje daleč preko mej naše ožje domovine. In to po pravici. Po obsegu zaostaja sicer »Slovenski Pravniki« za drugimi pravnimiškimi časopisi v naši državi, toda kar se tiče vsebine, nikakor ne. To stanje, kakor je razveseljivo, nas vendar na noben način ne more zadovoljevati. Ob štiridesetletnici smo ugotovili velik razmah društvenega udejstvovanja v vseh smereh, le »Slovenski Pravniki«, dasi vsebinsko visoko nadkriljuje počette svojega izhajanja, ne more razširiti svojega, ob ustanovitvi tesno mu odmerjenega prostora. Najsi je bil tudi lanski letnik izmed vseh doslejšnjih najobsežnejši, saj je obsegal z odločbami vred 452 strani, vendar je bila ta obsežnost bolj izredna, prilagojena samo trenutnemu slavnostnemu društvenemu dogodku. In vendar bo treba list na vsak način trajno razširiti. Dvoje nam bo potrebno zato: gmotna in vsebinska pomoč. Lanska prizadevanja, da bi pomnožili članstvo, so se izjalovila. Misliti bo treba na zvišanje članarine. Na drugi strani pa vabimo vse naše pravnike, da stopijo aktivno v kolo naših so-trudnikov. Gradiva, ki čaka obdelave, je v današnjih dneh dovolj. Dobrodošel je vsak prispevek, da le ustreza tistemu znanstvenemu nivoju, ki ga mora varovati vsak resen pravniški list.

Prosim, da se vzame to poročilo na znanje.

Blagajniško poročilo dr. Rutarja je pokazalo naslednjo sliko o društvenem denarnem stanju:

Dohodki v letu 1929 so bili:

Saldo leta 1928	Din 2.731.19
članarina	» 46.808.48
prodaja knjig	» 1311.—
podpora min. pravde	» 17.910.—
predplačila	» 1320.—
obresti	» 158.87
razno	» 13550.—
Skupaj	Din 83.789.54

Izdatki so bili:

tiskarna	Din 41722.—
honorarji	» 11538.—
ekspedicija	» 1087.—
upravni stroški	» 1718.50
razni izdatki	» 15481.76
saldo koncem leta 1929	» 12242.28
Skupaj	Din 83.789.54

Proračun za leto 1930 izkazuje vseh izdatkov Din 57.000, dohodkov pa Din 50.000 (članarina Din 42.000, podpora ministrstva pravde Din 8000).

Obe poročili sta bili z odobravanjem na znanje vzeti.

Pregledniško poročilo je podal dr. Žirovnik. Knjige in računi so v redu in je predlagal zato zahvalo in absolutorij blagajniku. Skupščina je sprejela predlog soglasno.

Na predlog odv. Bulovca je izvolila skupščina soglasno zopet ves stari odbor in oba preglednika. S tem je bil dnevni red izčrpan.

Komisija za mednarodno sodelovanje profesorjev in docentov administrativnega prava in političnih ved. Po iniciativi prof. Hilarowicza (Varšava) se je osnoval meseca maja in junija 1929 organizacijski odbor Mednarodnega instituta za administrativne nauke. Začasno so bili izbrani za podpredsednike: prof. J. Hoetzl (Praga), prof. H. Teodorescu (Bukarešta) in prof. Dj. Tasić (Ljubljana), a za generalne tajnike: prof. P. Negolescu (Bukarešta), prof. T. Hilarowicz (Varšava) in doc. J. Matějka (Praga).

Pod vodstvom prof. Hilarowicza je razvil varšavski generalni sekretariat v kratkem živahno akcijo in je 1. izdal dvoje poročil o delih prof. Hilarowicza, prof. Tasića, strokovno izjavo prof. Kelsena (Dunaj); 2. priredil v Zagrebu predavanje prof. Hilarowicza o problemih v upravnem postopanju; 3. organiziral koncem septembra 1929 v Varšavi mednarodno znanstveno konferenco. Na tej sta referirala prof. Teodorescu iz Bukareste in prof. Dominik iz Brna, dočim je bil referat prof. Tasića iz Ljubljane prečitán. Konferenca se je bavila z vprašanji

o študiju administrativnega prava na vseučiliščih in o analogni uporabi civilnopravnih kot občnih pravnih načel za administrativno pravo.

Ker je bila že po ustanovitvenem aktu organizacija tega odbora začasna (tako da je bil tudi njega naziv začasen do konca septembra 1929) in ker se je že z dotičnim aktom sklenilo, da se bo organizacija spremenila v mednarodno društvo profesorjev in docentov javnega prava, je prevzela sedaj nadaljnje delo v tem pravcu komisija za mednarodno sodelovanje profesorjev in docentov upravnega prava in političnih ved.

Pripominjamo, da teče neodvisno od te še druga akcija in sicer akcija za osnovanje federacije institutov za upravne nauke v posameznih državah, s katero se bavita poljski in romunski institut za upravne nauke. Vendar zasleduje ta akcija druge svrhe; zlasti ima federacija institutov širši značaj in ne gre pri njej za osebno sodelovanje članov, kakor pri komisiji. Slednja se zato omejuje na stvari visokih šol.

To samo v informacijo. Ker je generalni tajnik imenovane komisije prof. Hilarowicz v Varšavi podpredsednik Društva prijateljev Jugoslavije in se tudi v tej organizaciji posebno udejstvuje, se lahko nadujemo, da bo otvorila s tem komisija novo polje, na katerem bodo Jugoslovani s Poljaki skupno sodelovali.

Prošnja. Podpisani prosi vse posestnike »Tolmača h kazenskemu zakoniku«, da popravijo naslednje pogoške:

Str. 15., vrsta 9.: »Franc« namesto »Friedrich«.

Str. 163., vrsta 16.: »petnajst« namesto »dvajset«.

Str. 225., vrsta 16.: »ali v vojnem času vobče« namesto »vobče«.

Str. 274., vrsta 15.: »zaporom ali v denarju« namesto »zaporom v denarju«.

Na sami razlagi k §§ 78. in 123., ki je bila napravljena itak po izvirniku, ni nobenega popravila potreba.

Dr. Metod Dolenc.

Kazalo za prvi knjigi vrhovnosodnih odločb priložimo prihodnji številki.